

ՕՏԱՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ

ՌՈՒՍԱՑ ԵԿԵՂԵՑԻ

Վրաստանի եկեղաւթի մահր: Մայիսի 20-ին Թիֆլիսում վախճանուեց Վրաստանի էկզարխ Ալեքսէյ արքեպիսկոպոսը 60 տարեկան հասակում: Հանգուցեալը ծնուել է Վեստկայի թեմում 1853 թ. Աւարտել է նոյն տեղի հոգևոր Սեմինարիան 1876 թ.: Սովորել է ապա Կազանի հոգևոր Ճեմարանում և աւարտել 1887 թ. աստուածաբանութեան կանդիդատի կոչումով: Զեռնադրուում է քահանայ 1875 թ. 1900 թ. նշանակուում է Կազանի հոգևոր Սեմինարիայի վերատեսուչ և նոյն թուին էլ ձեռնադրուում է եպիսկոպոս: 1905 թ. վարել է Տաւրիկեան առաջնորդութեան գործերը. 1910 թ. Պսկովի հովուապետութիւնը, 1912 թ. նշանակուել է Տօբօլի և Սիմբիրսկի թեմի եպիսկոպոս, իսկ 1913 թ. հոկտեմբերից նշանակուել է Վրաստանի էկզարխ: Հանգուցեալը խաղաղասէր և առաքինի հովուապետ էր:

Ռուսաց հոգեւորականների կենսաքրօսակը: Սինօդին կից կազմած առանձին յանձնաժողովն երկար խորհրդակցութիւններից յետոյ որոշել է 35 տարի ծառայած քահանային տալ տարեկան 900 ռուբլի կենսաթոշակ, սարկաւազին 600 ռուբլի, տիրացուին 300 ռուբլի: Երեսուն տարուայ ծառայութեան համար պէտքէ ստանան կէս կենսաթոշակ: Քահանայի այրին իրաւունք ունի ստանալ կենսաթոշակ իւր ամուսնու ծառայութեան համար, այլ և ամուսնու դպրոցական ծառայութեան համար հասանելիք կենսաթոշակը: Քահանան կենսաթոշակի իրաւունք կորցնում է միայն այն դէպքում, երբ աստիճանից զրկւում է: Երեխայ չունեցող քահանայի այրին ստանում է կենսաթոշակի կէսը:

Թեմերի քնդաբծակումը: Ռուսաց թեմերի բարեփոխութեան մասին խօսելիս, ի միջի այլոց, հարկաւոր են համարում անեկայն կարևոր փոփոխութիւնը, որով հնարաւոր կը լինի 63 թեմերի թուին (չհաշուած Վրաստանը) աւելացնել նաև 17 թեմ (արքեպիսկոպոսական) և 30 եպիսկոպոսական: Ընդարձակ թեմում առաջնորդը հնարաւորութիւն չունի կենդանի յարաբերութիւն պահպանել իւր թեմի ժողովրդի հետ և կարևոր դործերն անձամբ դիտել ու կարգադրել—այլ ընդհակառակն շարունակուում է միմիկն այժմ գոյութիւն ունեցող բիւրոկրատիական ձևը—գործ անել դի-

ւինատան միջոցով չոր ու ցամաք գրադրութեամբ: Ժողովուրդն միշտ կարիք ունի հոգեւոր պէտքերի և այլ կարեւոր խնդիրների մասին անձամբ խօսել իւր առաջնորդի հետ—բայց հեռաւորութեան պատճառով հնարաւորութիւն չունի: Շատ անգամ մի առաջնորդին փոխաբերում է միւսը՝ թեմի հեռաւոր ժողովուրդը չէ տեսնում ոչ մէկին և ոչ էլ միւսին: Մինչդեռ փոքր թեմում առաջնորդը հնարաւորութիւն կունենայ աւելի մօտիկ կերպով ծանօթանալ թեմի ժողովրդի կարիքներին, անձամբ կարգադրել զպրօցական և այլ եկեղեցական անյետաձգելի խնդիրներ, այլ և կատարել իւր բուն հովուական օրարտքը—Աւետարանի Լուսոյ աղբիւրից կենդանի խօսքով յագեցնել խօսքի ծաղաւ ժողովրդեան: Այդ նոյն կարիքն նկատուում է նաև մեղանում, յուսով ենք մօտիկ ապագայում հնարաւոր կը լինի մեր Ռուսահայ թեմերի թիւը ևս շատացնել, գոնէ կրկնապատկելով:

ԱՆԳԼԻԿԱՆ ԵՒ ԵՂԵՑԻ

Տիեզերական ժողով.

Ամերիկայում ահաւաւոր հոգեւորականների ընկերակցութիւնը մտածում է կազմել մի մինչև այժմ չեղած հակադասական Տիեզերական ժողով, որտեղ պէտք է լինի խորհրդակցութիւն հաւատի և եկեղեցու կազմութեան վերաբերեալ հարցերի շուրջը, մասնակցութեամբ աշխարհիս բոլոր կողմերի քրիստոնեայ եկեղեցիների ներկայացուցիչների: Եկեղեցիների միութեան այդ միտքը ծագել է ամերիկական եպիսկոպոսական եկեղեցուց, որտեղ խօսուել և ընդունուել է 1910 թուականին հրաւիրած ժողովում: Այդ կարևոր գաղափարի մշակութեան առթիւ կազմուել է առանձին յանձնաժողով, որը և բանակցութեան մէջ է մտել Ամերիկայում գոյութիւն ունեցող դանազան քրիստոնեայ ընկերակցութիւնների և աղանդների հետ: Տիեզերական ժողով կազմելու նախագծին արդէն միացել են 35 ամերիկական կրօնական ընկերակցութիւններ: Դորանից յետոյ բանակցութեան մէջ են մտել Անգլիայի, Իրլանդիայի և Շոտլանդիայի անգլիական եկեղեցու հետ:

Այդ նպատակով 1912 թ. ուղարկուել է Ամերիկայի եպիսկոպոսներից Անգլիա բանակցելու նոցա հետ, որտեղ նրանց պատասխան տալու համար Կենտրոնի և Իւսթլի արքեպիսկոպոսների կողմից նշանակուել է յատուկ յանձնաժողով քննելու այդ հարցը: Բացի դորանից երեք նշանաւոր Ամերիկացի եպիսկոպոսներ ուղարկուել են բանակցելու անգլիական այլ ազատ եկեղեցիների հետ, որ ապահովեն սրանց մասնակցութիւնը ապագայ ժողովին: